

Slovenská pošta vydá poštovú známku s motívom slovenského národného buditeľa Mateja Hrebendu

Bratislava, 9. marca 2016

Slovenská pošta, a.s., (SP) vydá 10. 3. 2016 poštovú známku z emisného radu „Osobnosti: Matej Hrebenda (1796 – 1880)“ s nominálnou hodnotou 0,65 €.

Motívom známky s rozmermi 37,5 × 37,5 mm je **zobrazenie slepého podomového kníhkupca Mateja Hrebendu, ktorý putuje po slovenskej krajine za pomoci sprievodcu.**

Známku vytlačila technikou rotačnej ocelotlače v kombinácii s hĺbkotlačou Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s. v počte 1 050 000 kusov.

Súčasne s poštovou známkou vyjde obálka prvého dňa (FDC) s pečiatkou FDC a domicilom mesta Hnúšťa. Motívom prítláče FDC obálky je fiktívny portrét Mateja Hrebendu a motívom FDC pečiatky je otvorená kniha s iniciálami Mateja Hrebendu. FDC vytlačila technikou jednofarebnej ocelotlače z plochej platne tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

Autorom výtvarných návrhov poštovej známky, FDC a FDC pečiatky je prof. akad. mal. **Dušan Kállay**. Autorom rytiny poštovej známky ako aj FDC je František Horniak.

Podomový kníhkupec (predtým mendík a obecný hlásnik), zberateľ starých tlačí a folklóru, autor príležitostnej a náboženskej literatúry, Matej Hrebenda, predstavuje v slovenskej kultúre unikátneho osvetového pracovníka a národného buditeľa. Napriek prostému pôvodu, absencii vyššieho vzdelania, chudobe a zrakovému hendikepu venoval celý život šíreniu národného povedomia prostredníctvom uvedomelého budovania čitateľskej základne v najširších vrstvách obyvateľstva. Kým jarmoční kníhkupci predávali hlavne komerčný typ literatúry (kalendáre a iné populárne tlače), Hrebenda ponúkal rodinám, ktoré poznali často iba šlabikáre a modlitebné knižky, hodnotnú domácu spisbu najmä z distribučnej siete Mikuláša Gašpara Fejérpatakyho-Belopotockého a Karla Amerlinga. Popri predaji kníh nabádal svojich zákazníkov aj k čítaniu, opakovane ich navštevoval a vyzýval ich, aby mu rozprávali o tom, čo si v zakúpených knihách prečítali. Kým obraz slepého kolportéra Mateja Hrebendu je v kultúrnej pamäti stále živý, jeho autorské literárne dielo ostalo neznáme. Nečítali ho ani jeho súčasníci, s výnimkou adresátov príležitostných veršov. V rukopise ostal vyše tisícstranový tzv. Magazín – zbierka veršov Mateja Hrebendu Hačavského, päťstostranová Knižočka veršovaných vinšov rozličných kresťanských mien alebo zbierka duchovných piesní Poklad srdca z evanjelia Pána Ježiša a z učenia

apoštolského vybraný (1825). V *Národných spievankách* (1834, 1835) a v zborníku *Slovenské národné piesne II* (1874) boli uverejnené viaceré ľudové piesne, ktoré Hrebenda zozbieral. Napokon je dostupný aj jeho *Vlastný životopis* (1860, knižne 1976), v ktorom opísal životné osudy a zážitky z ciest po Slovensku a do Viedne.

Ocenenia známkovej tvorby Slovenskej pošty, a. s.:

V priebehu dvadsaťročnej existencie samostatnej známkovej tvorby získala Slovenská pošta množstvo prestížnych ocenení, najmä za známky zhotovené technikou oceľotlače, ktoré dokazujú vysokú kvalitu slovenskej známkovej tvorby. V tomto roku je to aktuálne 1. miesto v súťažnej triede „A“ Svetovej poštovej únie pre poštových operátorov vydávajúcich do 30 emisií poštových známok ročne na **Svetovej filatelickej výstave SINGAPORE 2015** v Singapurskej republike za filatelistický exponát „**Slovak Philapedia: the Free Philatelic Encyclopedia**“, ktorý prezentuje poštové známky vydané za posledné 3 roky. Slovenská pošta, a.s., tak obhájila prvenstvo zo **Svetovej filatelickej výstavy MALAYSIA 2014** konanej v minulom roku v Kuala Lumpur. Z ďalších prestížnych medzinárodných ocenení slovenských poštových známok treba uviesť **ocenenie prezidenta Francúzskej republiky „Vase de Sèvres“ za najlepšiu známku Európy „1150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu“**. Táto poštová známka získala v roku 2014 ďalšie prestížne ocenenia, či už „**Nexofil Prize for the World's best Souvenir Sheet**“ v súťaži o najkrajšie známky sveta v Madride za poštovú známku alebo **Cenu sv. Gabriela** v súťaži o najkrajšiu známku sveta s kresťanským motívom „**Il Premio internazionale d'arte filatelica San Gabriele**“ v Legnagu pri Verone. Významným úspechom roku 2014 bolo aj obsadenie **2. miesta** v súťaži o najkrajšiu rytú známku Európskej únie „**Grands prix de l'art philatélique Belge et Européen**“ v Bruseli za poštovú známku Umenie: Martin Martinček. Z predchádzajúcich rokov možno uviesť tieto najvýznamnejšie ocenenia Slovenskej pošty: za filatelistický exponát „**Stamps Tour Slovakia**“, prezentujúci poštové známky za posledných 5 rokov, získala **1. miesto** v súťažnej triede „A“ na 25. kongrese svetovej poštovej únie v Dohe 2012; **3. miesto** v súťaži o najkrajšiu známku sveta „Grand Prix de l'exposition WIPA“ vo Viedni, 2012 za poštovú známku „**400. výročie Žilinskej synody**“ (2010); **1. miesto** v TOP 10 najzaujímavejších športových známok sveta za rok 2010 vyhodnotených anglickým časopisom Stamp News 2011, ktoré získala poštová **známka MS vo futbale 2010** či **filatelistický exponát The Slovak Stamps Times**“ prezentujúci poštové známky vydané v rokoch 2007 – 2009, ktorý sa umiestnil na **1. mieste** na Svetovej filatelickej výstave PORTUGAL 2010 v súťažnej triede Svetovej poštovej únie.

O spoločnosti:

Slovenská pošta vznikla 1. januára 1993 a 1. októbra 2004 sa pretransformovala na akciovú spoločnosť so 100-percentnou účasťou štátu. V súčasnosti pôsobí ako ekonomicky samostatný a konkurencieschopný hospodársky subjekt. Slovenská pošta je popredným poskytovateľom moderných komunikačných, distribučných a platobných služieb na domácom trhu, s vytvorenými logistickými podmienkami na podnikanie v strednej a východnej Európe. Spoločnosť je dôveryhodnou inštitúciou, ktorá zohľadňuje meniace sa potreby zákazníkov a ponúka nové produkty a komplexné riešenia s pridanou hodnotou a vysokou kvalitou. Disponuje najrozsiahlejšou pobočkovou infraštruktúrou s viac ako 1540 poštami. Ratingová agentúra Moody's udelila Slovenskej pošte v roku 2006 rating úverového rizika na úrovni Aaa.sk, čo je najvyššia možná úroveň. Odvtedy sa rating spoločnosti nemení a jeho výhľad je naďalej stabilný. Spoločnosť garantuje profesionalitu a kvalitu služieb na základe čoho v roku 2008 získala Certifikáty manažérstva kvality a environmentálneho manažérstva, zodpovedajúce požiadavkám normy STN EN ISO 9001:2001 a STN EN ISO 14001:2005. Slovenská pošta je taktiež držiteľom prestížnej ceny HR Gold za inovatívny projekt v personalistike. V roku 2013 spoločnosť získala tiež ocenenie „Národná cena SR za kvalitu 2013“. Toto výnimočné ocenenie sa SP, a. s., podarilo získať aj vďaka udržaniu zamestnanosti, realizácie programu zmien a zlepšeniu hospodárskeho výsledku. Spoločnosť po rokoch stratového hospodárenia skončila už tretí rok po sebe v pozitívnych číslach. Rok 2015 spoločnosť

uzavrela s predbežným ziskom 3,0 mil. Eur pred zdanením, za rok 2014 dosiahla SP zisk vo výške 4,91 mil. Eur pred zdanením a za rok 2013 zisk vo výške takmer 4,4 mil. EUR pred zdanením. Spoločnosť sa mení na výrazne proklientsky orientovanú spoločnosť a naďalej sa transformuje z tradičného poštového operátora na poskytovateľa širokého portfólia služieb obyvateľom, prináša prehľadnejšie balíkové produkty, poisťné a telekomunikačné služby, služby v spolupráci so štátom - výpisy z obchodného registra, registra trestov ako aj výpisy z listu vlastníctva.

Pre viac informácií kontaktujte Odbor komunikácie.

Kontaktné údaje:

Stanislava Pondelová

Hovorkyňa, Slovenská pošta, a. s.

Tel.: +421 903 130 571, **E-mail:** pondelova.stanislava@slposta.sk, **Web:** www.posta.sk